

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 cèntims.
 Fóra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

DARWIN.

Qualcú ha dit: *La propiedad es un robo*; axò es un gran desbarat que no's necessari combatre. Digau á qualsevòl bracé que no's séu es jornal qu'ha guañat amb sa suó des séu front, y amb sa boca ò amb sos puñs vos farà veure lo contrari. Però que sa propietat es un còs elástich, una espècie de metall *malleable*, una còsa, com si diguessem, un *bòno trasferible*, axò ja's altra còsa y bastan per provarmoshó fins á sa evidència ses *irregularidades* que cada dia estampan es diaris.

Axò no 'u dich á propòsit de Darwin, sinó de mi: jò no som un tal *Filòsofus* qu'he vist firmat á l'*Àncora*, però me agrada aquest nòm perque es ridícul, y el prencip per firmá aquest article; y si es verdaté *Filòsofus* renéga, ¡que renéch! Si solament en virtut de s'elasticitat, ò de sa maleabilitat, ò de sa transferibilitat, puch essé *Filòsofus*, ¿quin altre remey me queda? Aquest argument si que no té rèplica.

Ara ja vetx qualque lector impacient que diu: «¿Darwin y firmat *Filòsofus*?» girem fuya. A poch á poch; si es filosofia, será filosofia parda, filosofia de L'IGNORANCIA. Y si me dexau perque no sabeu qui es Darwin, esperauvos una miqueta qu'heu vatx á dí amb una paraula.

Darwin era es gran filòsof que va resoldre es gran problema de s'humanitat que va afiná qu'ets homos no eran hòmos, qu'es fiys d'Adam no eran fiys d'Adam, sinó que tots som fiys d'una monèa.

Axò, dit axuxí, en sech, vos haurá paregut una ignorantada, però es s'última paraula, com si diguessem *sa flòr* de sa ciència. Si en mallorquí poguèssim dí *mono* ó *cuadrúmano* no faria tau mal efecte, y llavò heu de considerá que no som nés d'una monèa *en pèl*, sinó de una monèa *educada*.

Ses còses ben considerades arriban á pèrdre sa mala impressió, y s' homo

acaba per acostumarsé à qualsevòl desbarat. Considerém. 'Vuy en día hey ha ignorants sábis, cavalls sábis, moxos sábis, rates sábies y fieres sábies, ¿no's veritat? ¿ydò perque no hey ha de vé monèes sábies? Tots hem vist parlá un fil de fèrro, ¿ydò perque no ha de pensá una monèa il-lustrada? Ademés, son tan poch es qui pensan.... ¡Posemmós à n'es nivell des sigle!

¿Vos ne reys? Es perque no estau á s'altura de sa ciència, no teniu conaxement de s'escala soològica ni de ses relacions d'aquesta amb sa vegetal y mineral, vuy dí que no compreneu ses analogies, ses semblances qu'hey ha entre ses monèes instruhides, ets animals, ses carabasses y ses peñes. Un homo que's rossega baix des pèus d'un altre per enmatzinarli sa sanch à mossegades, ¿que no té qualque còsa de serp? Una mare que vén ses fiyes, ¿que no té entrañes de tigre? Un fiy rich que s'envergoñeix de son pare pòbre, ¿que no té sanch de peix? ¿No heu vist cap dòna que ténga sa llengo de cotorra y es cervell de capcirigay? ¿No hey ha homos ruchs, homos elefants, homos gats, homos sangoneres, homos aubar-còchs, homos patates, homos de gèl, homos de bronzo y homos de pedra?

Ydò bé, axò no més se pòt esplicá per sa teoria de Darwin. S' homo, primé va essé ròca, sa ròca ja té vènes; llavò va essé metall, es metall té pòros y sua; llavò va essé llimach, es llimach bava; llavò va essé escorpí, y d'aquí li vénen ses mordales; llavò va essé cocodrilo, y ja tengué llágrimes; llavò moix y per axò té ungles; llavò lleó, y el tenim amb cabayera; llavò llòro, y axí es que xarra; y à la fi monèa, y pogué aná de grapes; després s'intruhí y li caygué es pèl: per axò es castellans diuen d'un qui no está ben educat, que no ha perdut *el pelo de la dehesa*.

Amb tant com havia guañat, qualque còsa havia de pèrdre. ¿Encara hey ha ningú que s'en riga? ¿Li pareix que no son naturals aquestes transformacions ó mudanses? Aquest tal merexeria que'l condemnasen à fé un article per L'IGNORANCIA en día que estigués de mal

humó, perque no ha vist com sa cuca se converteix en papeyona, ni jovenetes morènes en sa nit y blanques de dia, ni llops amb pells d'auveya, ni ha llegit sisquera ses *Metamorfosis* d'Ovidi. Però vòltros, ignorants, qu'heu creys, ¿no trobau que Darwin era un gran sábi?

S'origen de s'hòmo está *luminosamente explicado* d'aquesta manera sense necessitat d'Adam ni de Déu; no mos seria mal qu'un día, es qui va inventá es *teléfono*, à s'hòra ménos pensada, recobras es pèl y sa cóua y l'enrevoltás p'es fil des *telégrafos*, y llavò fós un llòro, y, etc., etc., fins qu'arribás à essé un bossí de pedra mòrta que servís à ses monèes des sigle qui vé per seure en es pasetx il-luminat per un sol elèctrich. Y no tendria rès de particulá, perque tant hey ha d'aquí allá, com d'allá aquí; però axò no mos impòrta; ja 'u aclarirá qui heu ha embuyat; de totes maneres resulta que s'hòmo té reissabis, reminiscències, instints d'animal; y ben sovint se recòrda de qu'heu ha estat: com es ara Darwin quant inventava ses séues teories. Y vat'aquí com Darwin mateix es una pròva patent de sa veritat des séu sistema, ó sia, de sa séua *animalidad*. ¡Oh luminoso poder de la Ciencia!

¡Y quantes còses no s'esplican per mèdi d'aquesta maravellosa teoria! ¡Quants de mistèris, desconeguts à n'es *Filòsofs* y à n'es Sants Pares, no son per nòltros més clás y més patents que sa llum del día!

¿Conexeu es Compte del *Muniato*? L'heu sentit parlá may d'altra còsa més que de cusses, de cavalls y de tòros? Per una égo doná mitja haziènda, per un cá que respongues à n'es séu ideal (ses monèes també ténen ideal) donaria un uy de sa cara; en camvi tracta es criats, y es fiys, y sa dòna com à cans nanells. ¿No compreneu es mistèri? Antes d'essé Compte era carreté, quant era carreté va essé cané, y ántes d'essé cané, quisó.

¿Veys aquesta *jamona* amb sa clenxa de cavall, tota emperifollada, qu'estreñy sa má à tots es *pollitos*, que parla de cap de nàs per parexe amable, que mira tots es *Romeos* à lo *Julieta*? Preguntau-

lhi quants d' aïns té y vos dirá:—Denòu. ¿Y ets altres denòu? Ets altres denòu era *bleda*, y encara *bledetja*.

Mirau aquest jovenet amb ses uyeres y es mostatxets de pèl rucá, que diu que Déu es un *mito* y que ses religions mudan amb ses edats, y que sa ciència es sa..... ciència; que parla de conquestes y escriu à n' *El Redampago*, y fa bèfa de tot y de tots y d' ell mateix. ¿Vos admirau de lo que sab, y no podeu comprende ahont heu ha après, ni quant, ni còm? Ydò heu aprengué quant era ruch y per axò brama y pernelja tant sovint.

¡Alabat sia Déu qu' amaga es séus secrets à n' es supèrfluos y se complau en manifestarlos à n' ets humils que no ténen per injuria descendí d' ets animals! Que no mos digan ja aquests que fan de sábis y doctós que s' homo es un mistèri y que sa naturalesa está brufada de mistèris incomprendibles. *Lux orta est celo*. Una llum nòva heu ha aclarit tot. ¡Ditxosos nòltros qu' hem vengut à una edat ahont tot s' esplica y rès se compren!

Donaria un dit de sa má, pacientísimos lectors, perque vòltros y jò fossem sábis, per podervos patentisá més y més aquesta teoria per mèdi de s' història. Tal vòlta heu faré en está tots més instruhidets y no m' faltarà llavò, ni sa somera de Balan, ni s' hòu de Passifae, ni s' cavall nombrat Senadó per un Emperadó romá, ni mil altres exemples vertits per provarvos sa bistiesia d' ets hòmos y sa séua confraternidat amb sos animals; però tot axò seria inútil suposades ses sociadats protectores de idem.

Ara vos bastará una reflexió y perdonaui si fonch ses dues llengos; ¡es tant contagiós es mal exemple diari! Primé d' una còsa etxarovida, agraciada, hermosa y fina, en deyan *una cosa muy cuca*; ara qu' entenem més bé s' escala animal deym qu' es *muy mona*; y infant vivarètxo es *mono*; y na Fulaneta anava més *mona*; y na Sutaneta es *montssima*. Més encara, una òbra artística molt hermosa ó ben fèta, verbí gracia, un ventay, una guyeta, etc., còm qu' es fèta p' ets homós (vuy dí: pe' ses monèes), es una *monada*. ¡Ah!... Si Darwin hagués nat à n' aquesta tèrra y hagués conegut es nòstro llenguatge, ¡no li haurian fèt besá sa pols ets séus inimichs!

¿Y encara n' hi ha que no están satisfèts? ¡Incrèduls! *Dura cervice et incircumcisis cordibus. Homos de cap d' uyastre y còrs que no s' pòden retayá*, ¿perquè resistiu sempre à sa llum? Vòltros matexos veniu à essé una pròva de lo que no creys. No, y axò es de la Sagrada Escritura: «Homos de cap d' uyastre y còrs que no s' pòden retayá.» ¿Qu' es lo que no s' pòt retayá? Sa peña. Ydò, ¿axò que vòl dí? que primé vàrem essé peña, llavò uyastre, llavò..... ¡Oh Darwin!

Però si vos rebel-lau quantre s' Escripura, ja acalareu es cap, còm à mo-

nèes que fan cortesía, devant sa tradició:—No vos alarmeu; es una tradició pacífica y sense boyna.—Tots recordau sa «Marxa y redoble des Tamborés de La Sala,» que tant bellament ha salvat de ses mans de s' Ajuntament es benemèrit, en Pèp d' Aubeña: ydò es tradició universal y de tothom sabuda que es qui la compongú va havè d' estudiá sèt aïns devall tèrra. ¿No compreneu qu' un hòmo se passás sèt aïns, de viu en viu, dins ses entrañes de sa mare per sortí amb una còsa tan pòca còsa? ¿No compreneu que fòs homo y grufás? Ydò agafau qualsevòl des tamborés de La Sala, des qu' hey ha, des qu' hey haguts, y des qu' hey haurá; aficauli es capell ben endins; esclafauli es nás; ajaysló de panxa; revoltauli un poch es brassos; torsauli una mica ses comes à lo forné; posauli una coueta, sisquera rudimentaria; y miraulovós à *vista de pájaro*. ¿A ne qui assembla? Tots teniu sa paraula à sa boca y no la gosau dí. Ja la diré jò. Es tamboré de La Sala, quant estudiava sa marxa famosa devall tèrra, era *calapot*.

FILOSOFUS.

ES PESCADÓS DES MOLINÁ.

.(CONTINUACIÓ.)

Demunt una ròca qu' hey ha devant Can Seguí, à n' es costat de Llevant des Portitxòl, hey pescavan dos bergantells de mala trassa, que p' es mòdo de calá demostravan essé práctichs y entesos. Es qui sèya à sa part esquèrra era afortunat y cada cañada trèya mabre ó esparray. Li pegava de pasta d' arengada y tenia es peix enllapolit. S' altre, que li deyan En Tanos, escava amb caragolins y còm es peix no li embocava no agafava rès. Rabiós, se venjava de sa séua desgracia estirant tant fòrt còm podia totduna qu' es suro se bellugava, y cada vegada que trèya, feya un renòu que parexia una escopetada.

—No veus, Tanos, qu' amb aquest estirá m' escalives es peix, (digué es companero.)

—Si, golafre, ara heu dius perque no n' trèus.

—Te dich que tengues un' altre estirá.

—Cadascú estira axí còm vòl.

Y còm es peix dexás de puá y es renòu d' escopetades continuás amb més fúria, es pescadó d' arengada tot enfurit pegá grapada à una olleta de caragolins que s' altre tenia en mitx de ses comes y ley tirá à la má.

En mal' hora heu fé. En Tanos vestí amb sa fúria d' un cá de bòu y tots dos caygueren mitx còs en tèrra y mitx dins s' aygo fèts un capdell.

—¡Basta! ¡basta! cridava sa gent que

corria per posá terme à sa brèga, però En Tanos havia fèt prèsa y no amollava. Després de molts de trabays los departiren y cadascú prengué pe' son vent: un, amb sa caña trosetxada y s' olleta ménos, y s' altre, amb tres mossegades, un nèño à n' es front y un forat de mala casta à n' es derrereres des calsons.

Pensant amb aquest espectacle vatx seguí per sa platja amb direcció à n' es Pontet y devant es molí del seño l' idencio hey pescava llisses mèstre Verdet, honrat menestral qu' acabava d' escapolá es cinquanta.

Aquest pescadó ja s' altra còsa; es pescadó de fama.

Té devall ses anques un coxinét de serradís, y pesca amb ormetjos que son es torment de mèstre Llèbra, veynat séu que no l' mira amb bons uys.

Ets atlòts malavetjan acostarshi, però ses mirades d' En Verdet los aturan. Un poch encorregut y un molt acotat m' hi vatx arrambá y no sabia còm l' havia d' escometre.

—¿No fumau, mèstre? (li vatx dí allargantli un puro.)

En Verdet mirá de cóua d' uy sense contestá.

—¿Pican? ¿pican?

—Encara no he fèta cap cala.

Sense parlá més me vatx seure à s' escaló que ell sèya, dispòst à conexe es secrets des grans pescadós.

Es nòstro héroe tragué una cloveya de coco, un papé amb farina, un cul de capell, un bossi de formatge, una rayadora y mitx pá.

En mi mateix creya que volia fé rahòles, però ben aviat me vatx convense que tot aquell aliment estava destinat à n' es pexos.

Feya sa pasteta y grumetjava amb molt d' art, y mentres tant es peix acodia, remuyava es pelobrat de sa giña, y contemplava amb uys codiciosos es remó de la má.

Sa funció ja comensa. Agafá amb sa má esquèrra sa cloveya de coco plè de pasteta y hey aficá s' am que va girá fins que l' tapá d' aquest ingredient; després el posá dins es cul de capell que tenia plè de pa rayat y va fé un' espècie de pilòta.

Es cap derré calá y totduna que s' am caygué dins s' aygo es suro s' afoná y fins à sa caña se dexá sentí s' estirada. ¡Gran victòria! tragué una llissa d' un pam.

Tot anunciava un gran dia, y una gran pescada. Però, ¡oh desgracia! Un fèt inesperat acabá sa diversió.

Un atlòt amb gran desvergoña comensa à tirarli pedres des mollet de Can Coscoy; y còm era natural, ses llisses fugian espantades.

¡Vaja una insolència! ¿Però que dich? S' atlòt se tapava sa cara y En Verdet es curt de vista.

¿Voleu sèbre perqu' heu feya? Jò vos ho diré, ara qu' heu sé.

Aquell atlòt era un enviat de sa mare que volia p'es séus fiets es pa que s' homo li emprava pe' ses lisses. Y feya bé.

(Continuará.)

M. P.

DISCULPES.

No 'm digues que vénga,
No 'm vulgues à prop,
Qu' estarte devora
Me fa molta pò.
Ténch es còr de pólvora
Y tú ets uys de fòch,
Y si s' encenia
Fariam un trò.

No 'l quèxes, no 'm reñes
Perque no m' acòst,
Ni vax à ca-téua,
Ni 'm tròbes per llòch.
Sa gént me fa ndsa
Quant prop de tú 'm pòs,
Però estieh amb ànsia
Quant estam tots sòls.

Si 't tròb de visita,
Quant una má't tòch
No 'm queda un sòl nirvi
Que no s' alboròt.
Si 'm mires, m' agafa
Còm à mal de còr,
Y sént, si no 'm mires,
Ansies de la mòrt.

Cabeys d' etzabeja,
De mármol es còll,
Ròses à ses galtes,
Uys còm à dos sòls;
Pèrles dins sa boca
De ses dénts en llòch,
Má blanca y menuda,
Fina còm ses flòrs;

Si en tú trobaria
Tots aquests tresors
(Y altres més preciosos
Que dirte no gòs)
Si no som de fusta,
Ni ténch fèt cap vòt,
Ni à n' es méus capritxos
Hey ha qui s' opòs;

¿Còm vòls que se bava
No 'm cayga de gòig
Quant sént ses ternures
Que tú dirme sòls?
Però fiya méua,
Repara que jò
Entre ca Doña Ayna
Y Jesús ja 'm tròb.

Ja ha moltes coremes
Que vax essè atlòt,
Vatx corre sa quinta
L' any coranta ndu;
D' una confraria
Me féren prohèn
Y quant tiram junta
Sèch en primé llòch.

Ara considera
Si faria bò
Una nina hermosa
Devora un veyòt;
Tú en randes y rissos
Y lassos y flòchs,

Jò amb un barret negre,
Cròssa y redingòt.

Es papé qu' heur tòca
En vista d' axò
Es passà el rosari;
Colgarmè amb so sòl,
Y en vení s' Octubre
Comprá quatre pòsts
Per fermé sa caxa
Per quant seré mòrt.

ALÍQUID

FEYS BÉ.

Dins Mallorca hey ha un homo, conegut de molts de vòltros, qu' avuy maldament li sápia gréu, el ténch de trèure à ròtlo perque s' ho mereix y convé que tothom aprenga demunt éll. Encara es viu, y si no fòs estat p'es bòn còr que té y per s' estimació que essent jove tengué à sa mare y à dues germanetes que tenia, faria molta d' estona qu' ets séus òssos redolarian per dins la terra lluny d' es séus.

Aquest homo fá de fusté. Es molt hourat. Viu.... Però, ja he dit massa. Respectém sa séua modèstia y anem à lo que fá el cas. Prescindiguem des séu verdadè nòm y diguemli En Melsion.

Abans de l' any coranta vá caure soldat y l' embarcaren per primera vegada. Hey havia guèrra gròssa y enconada devés Viscaya. Es séu regiment se trobava sitiant una ciutat y feya dies que la bombetjavan. Es de dedins comensavan à demostrá desanimació y quant es séu Brigadier va veure que no contestavan à n' es foch, maná s' assalt de sa Plassa y concedí à ses séues tròpes mitj' hora de saqueitx.

Després d' una petita resistència, entrá gloriós es regiment dins la ciutat y es séus soldats s' escamparen per tots es carrés matant y robant y fént altres barbaridats de la guèrra.

Es nòstro desitjós, de gaubansa s' aficá per un carré poch concorregut, vé una casa de b'na apariència, forsa ses portes y quant anava à triá lo més preciós y rich per omplí es séu morral, s' hi presentan devant dues jovenetes còm un sòl aferrades amb una véya respectable, s' ajonoyan à sos pèus, y sa més petita que parexia un àngel, li diu:

—Bòn jove, si téns mare y germanes, pensa amb elles. Nòltros som ses téues germanes y ta mare, que pregám à Déu perque tornis à veure lo que més estimas en aquest mon.

En Melsion s' aturá en sèch, y contestá:

—¿Y que voleu en nòm de mumare y de mes germanes?

—Que defénsis sa nòstra honra. Que conservis sa nòstra vida. Que guardis sa nòstra pobresa; y Déu y ta mare t' ho pagarán.

Una llágrima redolá per ses séues galtes, y los digué:

—No temeu rès de mí. Anau allá dedins y fassa Déu que ténga forsa bastant per alliberarvos de mal.

Torná à sa pòrta, s' hi posá de centinèl-la, y quant veyá vení qualque compañoero resòlt à entrá dins la casa, li cridava:

—Atrás.

Y li feya comprende qu' aquella casa era vedada per órdes superiós.

Passá sa mitj' hora de saqueitx. Sa corneta d' ordes fé seña d' alto; y es nòstro soldat se despedí d' aquella mare y germanes manlevades, més no sense qu' abans totes tres l' omplissen de besades y aferrades p'es còll còm si haguessen estat ses vertaderes.

Aquell decapvespre sa truyta se girá. Un axám d' inimichs qu' arribá à la ciutat à les sordes los trobá descuydats y los va fé més de quatrecentos prisionés. En Melsion va essè un de tants.

Es vespre hey hagué consej de guèrra y los sentenciaren à tots à morí fustellats.

L' endemá dematí à les quatre caminavan els pòbres desarmats entre dues files de soldats que à cada cinquanta passes feyan desfilá es quatre de devant cap à un costat de sa carretera. Sis ò sèt tirs que sonavan després deyan hen à les clares à n' es demés prèsos que los romanian pochos minuts de vida.

Quant En Melsion se trobá devant de tots, es capitá que manava aquell batalló de la mòrt, va fé fé alto y encarantsè amb éll li demaná nòm y llinatge. Contestat que fonch, li digué:

—Passa à derrera fila, perque per órde superiò tú has d' essè es derré qu' ha de morí.

En Melsion tot trist passá à derrera de tots y continuá sa marxa d' aquella fúnebre processó.

Vengué es moment en que 'l pòbre romangué tot sòl, y llavò es capitá maná fé es cuadro à ses séues tròpes y los lletgí una órde des séu General, que deya: «Qu' havent arribat à sa séua notícia qu' aquell soldat, en lloch de saquetjá sa ciutat còm ets altres, havia defensat una viuda y dues fiyes, li perdonava la vida per sa séua b'na acció y manava que se lletgis es perdó per exemple y escarment d' ets altres.

En Melsion se desmayá. El dugueran à una barraca d' allá prop y hey compañoagué una señoleta que li doná un bescuyt amb un poch d' amarat, y que va dí que ley dexassen p'es séu conte, que ella l' acompanyaria à ca-séua. Aquesta jove era una d' aquelles germanes manlevades, sa més petita, que totduna que va sèbre es resultat des consej de guèrra prengué ets atapins y sense que l' espantás una nit fosca, ni s' encontrada de males gents, ni quatre llegos de mal camí, no va pará fins que lográ parlá amb so General en *gese* y arrancarli à

forsa de llàgrimes y singlots es perdó d'aquell pòbre soldat.

Es General l' escoltà, se conموغué de sa séua relació y li doná lo que demanava; y sa valentia atllòta à la mal' hora de sa nit, torná emprende es camí y arribá à temps de fé suspendre aquella no merescuda mòrt.

Quant En Melsion recobrá es sentit y va veure qui era sa séua llibertadora, torná abrassarla còm à germana bona.

—No aneu à cavòstra, (los digué es capitá,) sense torná à veure es General per darli les gracies.

Axi heu feren tots dos, contentis y alegres; y quant los vé es General, posá sa séua mà demunt s' espalla d' En Melsion, y li digué:

—Homos còm tú voldria jò sempre per companeros. ¿Vòls serví amb mí?

—Dispens, (li respongué.) Jò may seré traydó à sa bandera qu' he jurada.

—Ben contestat, (digué es General.) Jò te daré sa llecèncià absoluta perque t' en vajas à ca-téua, que bé la merexes, amb una carta de recomendació p' es téu Brigadier perque no hey ténga rès que dí.

—No mos déxes, (li deya sa jove,) Viurás amb nòltros. Mumare no té cap fi; tú heu serás; tú serás es nòstro germá, y qui sab si dins canòstra hey trobarás qualqu que sia més que mare y germanes.

—Perdonau que vos déxi, y que m' en vaji à Mallorca, (respongué.) Vòltros heu desxondit s' amor de mumare verdadera, y vuy aná à darli bones veyeses, à clòurerli ets uys, y à qu' hem beneyesca à s' hora de sa séua mòrt.

Axi heu va fé. Torná per honrá à sa mare, y Déu ara li dona llarga vida demunt la terra.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Es subscriptós fórans que se quèxan de no rèbre L' IGNORANCIA, se quèxan devegades sense motiu, ó no la reben perque volen, sense que ningú més que ells ne ténga culpa.

Sabem que molts de dissaptes, cauen dins es *buzon* de Palma moltes IGNORANCIES franqueades amb mitx cèntim de pesseta, en lloch d' un cèntim qu' es lo que sa lley mana. Amb altres encara es pitjó, perque dins es periodich hey african cartetes ó billets: cosa que sa lley no comporta y castiga amb multa. S' Administració de Corréus fa molt santament de no permetre aquests abusos.

Per tot axò hey ha un remey, que noltros anunciam à sa primera plana de cada número, y es que tothom que vulga rèbre L' IGNORANCIA puntualment, se suscriga à sa nostra Administració, pagant una pesseta à conte de 16 números.

Servesca aquest avís de dues còses: de resposta à n' ets ignorants que 's quèxan sense motiu, y de satisfacció à s' Administradò de Corréus, que per part séua fa lo que pòt en bé de L' IGNORANCIA.

*
**

Hem rebut un exemplá des tom titulat PONCELLES, ó sia, *aplech de petites poesies* d' En Geroni Rosselló, En Lluís Pons, En Tomás Aguiló, En Victoriá Amer, En Tomás Forteza, En Pere de A. Peña, En Mateu Obradó, En Bartomeu Ferrá, En Miquèl Costa, En Joan Alcové y En Joan O-Neylle.

En Ferrá que s' ha encarregat de replegá dites composicions, se propòsa publicá altres *aplechs* de poesies populás, contant amb sa col·laboració des qui se dedican à sa bella literatura mallorquina.

Ben segú que per aquest mèdi se pagarà s' afició à sa nostra llengua que fins ara havia estat tan rebutjada.

Agrahim s' obsèqui y si no fós qu' hey tenim part y som amichs de tots ets autós anomanats los donariam s' enhorabona.

COVERBOS.

Una vegada vengué un francès à Mallorca y parlava un poch es castellá, però à lo milló li faltavan termes. Era molt aficionat à la menjúa y sempre demanava bons bossins à la fonda y may l' entenian. Un dia va veure un cuadro de la Sagrada Familia amb l' Esperit Sant en forma de paloma y demaná tot-duna:

—¿Cómo se apela esto?

—*El Espiritu Santo*, (li contestáren.)

Va apuntá sa paraula à un llibret que duya, y quant va essé à la fonda, demaná per berená *Dos espíritus santos con salsa de tomates*.

Era pròp de Nadal y va veure à n' es Mercat uns homos que pelavan porcelles, y també los demaná:

—¿Cómo se apela esto?

—¿Cómo se pela? *Agua caliente y raspar*.

Apuntá à n' es llibret, y quant va essé à la fonda demaná per diná:

—*Agua caliente y raspar*.

Se pensaran qu' es volia afeytá y li traqueran un rahó y un perolet d' aygo calenta.

*
**

Una señora deya à un' altre:
—Desenganet; na María es més véya que no diu. Jò sé qu' ha de tení el doble de sa méua edat, perque quant eram petites qu' anavam à costura plegades, jò tenia quatre anys y ella en tenia vuyt. Ara jò 'n téncn vint, y ella no pòt dexá de tenirné coranta.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Déu dona ses fèstes per descansé*

SEMBLANSES.—1. *En que té cloveya.*
2. *En que té campana.*
3. *En que té tapes.*
4. *En que passa per bò.*

TRIANGUL....—*Fumaté-Fumat-Fumá-Fum-Fú-F*

FUGA.....—*Añ nou, vida nova.*

CAVILACIÓ....—*Campos.*

ENDEVINAYA....—*Es morets d' una xemena.*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—*Un Signor Russo, Un Ignorantó petitoy, Un Sardiné festejadis, Un Balladó, Un Oficial sense empleo y A. C. I. T.*

Vuyt:—*Tont Chesquet.*

Sis:—*Tianet y Tianeta.*

Quatre:—*Pio, Un Forné y Compania.*

Y una no més:—*Un Sullerich.*

GEROGLIFICH.

NOT FII DIA

LLENTERNÉ.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un llòro à un xarradó?
2. ¿Y una novèl-la à un embustero?
3. ¿Y un pòrch à n' el Palau?
4. ¿Y es periòdichs à n' es galls inglesos?

LLIMPIHCÉ.

TRIANGUL DE PARAULES.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, una còsa que 'n tocá fòch puja amunt; sa 2.ª, un adorno des còs humá que més aprecian ses dónes; sa 3.ª, lo que fá un pèbre de cirereta; sa 4.ª, lo que tothòm té, y sa 5.ª, una lletra.

JORDI DES RECÓ.

PROBLEMA.

¿Quines multiplicacions no han mesté pròva?
J. R.

FUGA DE CONSONANTS.

U. .EY I.O.A.. E. U. A.E .O.O.A.
X.

CAVILACIÓ.

NE ROSA.

Amb aquestes lletres compòndre es nòm d' un empleo cantante amb paga y no còbra.

J. S.

ENDEVINAYA.

Corr' rebent per tot Ciutat
Y no som vist de ningú
Y per complauret à tú
A cremá m' han condemnat.

JORDI DES RECÓ.

(Ses solucions dissapte qui bé si som oiús.)

22 JANÉ DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.